

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Muistio 6/2022
20.1.2023

TURVALLISUUSTEKNIIKAN NEUVOTTELUKUNTA PROSESSIJAOSTO

Aika: 14.12.2022, klo 12.02–14.02
Paikka: Teams

PÖYTÄKIRJA

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12:02 ja totesi sen asiallisesti koolle kutsutuksi.

Todettiin läsnäolijat. Kokous järjestettiin etänä Teams-yhteydellä. Markus Latva-Aho (pelastuslaitos) ja Minna Nissilä (VTT) ovat ilmoittaneet jäävänsä pois prosessijaostosta.

Osallistuja	Läsnä	Osallistuja	Läsnä
Pauliina Kanerva (pj.)	x	Mirja Palmén	x
Tero Järvenpää (siht.)	x	Taru Reinikainen	x
Miina Grönlund	x	Tina Sammi	-
Tanja Heinimaa	x	Mervi Satta	-
Kati Hietamäki	x	Kalle Seppänen	x
Jyrki Kangasmäki	-	Mari Suominen	x
Markus Latva-aho	x	Jari Suoninen	x
Mira Leinonen	-	Annika Svahn	x
Kirsi Levä	-	Sari Tuhkunen	x
Minna Nissilä	x	Jenni Uljas	x
Sami Nikander	-	Minna Valtavaara	-
Harri Järvelin	x	Tarja Virkkunen	x
Kirsi Kyrkkö	x	Mari Leppilampi	-

2. Esityslistan hyväksyminen

- Hyväksyttiin esityslista.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

- Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

4. Ajankohtaista TEMissä

Pauliina Kanerva ja Tarja Virkkunen esittelivät lyhyesti TEM:n ajankohtaisia asioita. Viime prosessijaoston kokouksessa esitettyihin ajankohtaisiin TEM:n asioihin voidaan todeta muutama päivitys:

- Kanerva kertoi yleisen tuoteturvallisuusasetusehdotuksen neuvottelun tilanteesta. Neuvotteluissa päästiin poliittiseen alustavaan sopuun 28.11. Alustavien tietojen mukaan hyväksyntää sovelle haetaan Coreperissa 21.12.2022.
- Virkkunen kertoi, että jakeluasemia koskevien säännösten uudistustyö on käynnissä, eikä prosessin osalta ole tullut muutoksia edellisen jaoston kokouksen jälkeen. Eduskunta on käsitellyt ilotulitteiden (F2 ja F3) käytön rajoittamista koskevan kansalaisaloitteen syksyllä 2022. Eduskunnan kirjelmään sisältyi lausuma, jossa työ- ja elinkeinoministeriön tehtäväksi annettiin tehdä selvitys ilotuliteturvallisuuden parantamiseksi ja ilotulitteista aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Asian osalta ollaan käynnistämässä TEM:ssä selvitystyötä.
- Kanerva kertoi ns. yhden luukun hankkeiden (laki eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta (764/2019) tilanteesta. Kanerva ja Hietamäki kertoivat myös, että ensimmäinen lupahakemus, johon tullaan soveltamaan ns. yhden luukun periaatetta, oli saapunut viranomaiskäsittelyyn. Etelä-Suomen AVI toimii hakemuskäsittelyn koordinoivana viranomaisena. Hakemuksen käsittelystä on käyty Tukesin kanssa neuvotteluja.
- Venäjän hyökkäyssodan tilannetta seurataan TEM:n vastualueiden näkökulmasta.
- Kanervan mukaan uuteen hallituskauteen valmistautuminen on käynnissä.

5. Ajankohtaista Tukesissa

Kati Hietamäki esitteli Tukesin ajankohtaisia asioita. Poimintoja esityksestä:

- Tukesin uuden, sähköisen valvonta- ja lupakäsittelypalvelun (VALLU) käyttö laajenee entisestään. Jatkossa lupien- ja valvonnan käsittelyn lisäksi myös lausuntopyynnöt käsitellään VALLU:ssa.
- Ensimmäinen yhteensovittamismenettelyiden (ympäristö- ja kemikaaliturvallisuuslupa) mukainen lupahakemus on vireillä.
- Inkoon satamaan tulevan LNG-termiinalilaivan lupakäsittely on loppusuoralla, luvitus ja käyttöönotto on arvioitu tapahtuvan vuoden 2022 aikana.
- Tukesin verkkosivuille on päivitetty kuvaus lupahakemuksien käsittelyprosessista.
- Päivitettävänä ovat oppaat: tuotantolaitosten sijoittaminen, kemikaaliputkistot ja kaupan patruunavarastot. Vetyoppaan laatiminen on aloitettu ja siihen liittyvä koulutusmateriaali on suunniteltu lisättäväksi eTentti-alustalle.
- Tammikuussa pidetään AVI, -ELY, -Tukes -päivä, jonka aiheina ovat valvontajärjestelmien yhteensovittaminen viranomaisten kesken sekä vanhojen öljysäiliöiden käyttöönotto.
- Esitys on Tiimerissä.

6. Muut ajankohtaiset asiat

Kalle Seppänen (UPM/metsäteollisuus ry) piti puheenvuoron ajankohtaisista aiheista toimialalla. Esityksen ensimmäisessä osassa käytiin läpi metsäteollisuuden ajankohtaisia aiheita ja toisessa UPM-yhtiön ajankohtaisia asioita. Poimintoja esityksestä:

- Metsien käytön EU-politiikka on aiheuttanut paljon keskustelua ja metsän rooli ilmastomuutoksen hallinnan näkökulmasta on käsitellyssä.
- Alalla seurataan tällä hetkellä erityisesti sähkön saatavuuden tilannetta sekä Venäjän hyökkäysodan vaikutuksia esim. maakaasun saatavuuteen ja toimialaan.
- Metsäteollisuus on muuntautumiskykyinen ja isot toimijat tekevät innovaatioita uusien tapojen kautta hyödyntää puuraaka-ainetta. Investointeja on melko hyvin käynnissä ja odotettavissa.
- Turvallisuusasioiden ja niiden kehittämisen eteen tehdään Suomessa yhteistyötä eri toimijoiden kesken.
- Ajankohtaisia aiheita UPM:ssä ovat mm. prosessiturvallisuuden kehittämishanke 2030, tulipaloriskien turvallisuusstandardi, vahinkoriskiauditointien kehittäminen, turvauhkien huomioitu ja yhteistyö pelastusviranomaisen kanssa.
- Yrityksen vaatimustenmukaisuuden osoittavia osa-alueita ovat mm. omat ohjeet, yritysturvallisuus, lainsäädäntö, viranomaisohjeet sekä työturvallisuus- ja riskienhallintakäytännöt.
- Hietämäki esitti kysymyksen, miten esittäjä näkee prosessiturvallisuusosaamisen UPM:ssä ja miten osaamista on kehitetty.
- Seppäsen mukaan asiaan on mietitty työryhmissä ja osaaminen on hyvällä tasolla osa-alueilla, joilla on ns. perinteiset riskit. Haasteita on enemmän toimijoilla, joilla osaaminen ja resurssit eivät ole niin suuret. Riskitietoisuutta ja osaamista pyritään jatkuvasti kehittämään ja toimintamallia yhtenäistämään koko kentän osalta.
- Puheenjohtaja kiitti esityksestä ja kysyi esittäjältä, miten Suomi profiloituu prosessiturvallisuuden näkökulmasta maailmalla. Seppäsen mukaan erityisosaamista on paljon myös Suomen ulkopuolella ja Suomen erityisvahvuudet ovat jalostamotoiminnassa. Suomalaisia pidetään yleisesti ottaen hyvinä ja luotettavina kumppaneina kansainvälisesti.
- Esitys on Tiimerissä.

Pidettiin kokoustauko klo 13:01-13:06.

Sari Tuhkunen (Tukes) piti esityksen kemikaalilainsäädännön ajankohtaisista aiheista. Esityksen keskeisinä aiheina olivat CLP- ja REACH-asetuksiin liittyvät muutokset. Poimintoja esityksestä:

- CLP-asetuksella pyritään kemikaaliluokitusten ja merkintöjen yhdenmukaisuuteen. Vuonna 2023 on tulossa asetuspäivitys. Uusia vaaraluokituksia tulossa mm. hormonitoimintaa häiritseville aineille ja seoksille, hitaasti ja erittäin hitaasti hajoaville sekä erittäin biokertyville aineille ja seoksille. Terveydelle vaaralliseksi luokitelluista tai fysikaalista vaaraa aiheuttavista teollisuuskäyttöön tarkoitetuista seoksista on tehtävä ilmoitus myrkytystietokeskukselle viimeistään 1.1.2024 poikkeukset huomioiden. Asetusmuutos edellyttää jatkossa UFI-tunnisteen lisäämistä varoitusetikettiin, sen läheisyyteen tai teollisuuskäyttöön tarkoitettujen seosten osalta käyttöturvallisuustiedotteeseen.
- REACH-asetuksen mukaisten aineiden rekisteröintitietovaatimuksiin on tullut muutoksia, joita on sovellettu 14.10.2022 lähtien. Käyttöturvallisuustiedotteet on toimitettava uusien vaatimusten mukaisina vuoden 2023 alusta lähtien. Di-isosyanaattien käyttöön vaaditaan koulutus 24.8.2023 jälkeen.
- Kemikaalistrategian mukaisesta REACH-asetuksen päivityksestä on tulossa luonnosehdotus vuoden 2023 loppupuolella (Q4/2023). Muutosehdotukset koskevat mm. lupa- ja rajoitusmenettelyjen uudistamista, rekisteröintitietojen laajentamista, tiedottamisen yksinkertaistamista ja käyttö- sekä altistumistietojen tietovaatimuksia.
- Kyrkkö (STM) ehdotti, että Tukes ja STM voisivat käydä vuoropuhelua esitykseen liittyvistä asioista.

- Heinimaa Tukesista totesi, että kemikaalilainsäädännön muutokset koskevat myös Tukesin teolliset prosessit -ryhmän valvontaa. Muutosten huomiointi ja viestintä toimialoille on erityisen tärkeää.
- Esitys on Tiimerissä.

Puheenjohtaja piti puheenvuoron prosessijaoston toimintasuunnitelman tilanteesta:

- Puheenjohtaja esitteli prosessijaoston toimintasuunnitelmaa, joka on Tiimerissä.
- Toimintasuunnitelmaan on hyvä luoda katsaus tässä vaiheessa, kun ollaan puolivälissä TENKin toimikautta. Toimintaympäristö on ollut haasteellinen, mutta kokouksia on pidetty aktiivisesti. Sihteeristön kanssa toimintasuunnitelmaa on yhdessä käyty läpi. Yleinen arvio on, että toimintasuunnitelmassa olevia asioita on käsitelty jaoston kokouksissa varsin kattavasti tähän saakka. Esimerkiksi ilmiölähtöisyyttä on pyritty huomioimaan uusien tilanteiden osalta. Tutkimus- ja koulutusasiat olisi hyvä ottaa käsittelyyn lopputoimikaudella, kun ensin TENKissä on käsitelty. Muita teema-aiheita, joita olisi hyvä käsitellä, ovat kiertotalous, kierrätyslaitokset, onnettomuuksista oppiminen ja digitalisaation kehittäminen.
- Jaoston toimialaan heijastuvat lakiuudistuksen ovat edenneet. Esimerkkejä ovat mm. MRL- ja VAK-lainsäädännön kokonaisuudistukset sekä turvauhkalainsäädäntö.
- Heinimaa kertoi Tukesin uudesta tiimityöskentelymallin ja maankäyttöön liittyvien asioiden ja onnettomuusvaikutustarkasteluihin keskittyvän maankäyttötiimin toiminnasta
- Puheenjohtaja pyysi antamaan kommentteja ja kehitysehdotuksia kokouksen jälkeen. Kommentit pyydetään toimittamaan sihteerille 21.12.2022 mennessä.

7. Kansainväliset asiat

Heinimaa kertoi, että Tiimeriin on lisätty kansainvälistä toimintaa koskevat esityskalvot.

CoP-kokous järjestettiin Sveitsin Genevessä 29.11-1.12.2022. Kokoukseen osallistuivat Suomesta Mirja Palmén (SM) ja Anna Pääkkönen (Tukes). Kyseessä on YK:n teollisuusonnettomuussopimuksen (rajojen yli ulottuvat teollisuusonnettomuudet) osapuolten kokous, joka pidetään kahden vuoden välein. Palmén esitteli kokouksessa käsiteltyjä aiheita. Poimintoja esityksestä:

- Sopimus on allekirjoitettu vuonna 1992 ja siihen kuuluu 42 maata, joista uusimpana on tullut mukaan Ukraina. Suomen lainsäädännössä sopimus on huomioitu kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) 129 §:ssä, valtioneuvoston asetuksessa vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015) 26 § sekä tasavallan presidentin asetuksessa teollisuusonnettomuuksien rajojen yli ulottuvista vaikutuksista tehdyn yleissopimuksen voimaansaattamisesta (341/2000).
- Ensimmäisenä kokouspäivänä käsiteltiin Natech-onnettomuuksia. Toisen päivän aiheita olivat mm. kaivosten vesien- ja jätteiden hallinta, riskienarviointioppaat ja Beirutin räjähdysseminari. Kolmannen päivän ohjelmassa käytiin talousraportteja sekä tulevan kauden suunnitelmia.
- Puheenjohtaja kertoi Suomen tukevan OECD:n onnettomuusohjelmaa rahallisesti. Rahoitus on jo useana vuonna koordinoitu ministeriöiden kesken. TEM tukee toimintaa tänäkin vuonna 10000 eurolla.
- Palmén lisäsi, että valtioneuvoston tilannekeskus toimii nykyisin yhteystahona eli POCina (Point of Contact) rajanaapureille ilmoitettavien onnettomuustietoihin liittyvien muutosten osalta.
- Esitys on Tiimerissä.

8. Muut esille tulevat asiat

Mari Suominen (LVM) kertoi VAK-lain kokonaisuudistuksen käsittelyn tilanteesta. VAK-lain [käsittely](#) etenee. Lakivaliokunta on antanut lausunnon, jonka mukaan poliisihallitus on esittänyt, että uudistus tulisi voimaan aikaisintaan 1.9.2023. Käsittely jatkuu liikenne- ja viestintävaliokunnassa.

9. Seuraavat kokoukset

Puheenjohtaja ehdotti kokousten harventamista vuonna 2023. Tarkoituksena on pitää jatkossa kokouksia kaksi kertaa sekä kevät- että syyskaudella. Kyselyt kokousajankohdista lähetetään entiseen tapaan Doodle-kyselyllä alkuvuonna 2023.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14:02.

JAKELU

Prosessijaoston jäsenet ja asiantuntijat
TENKin jaostojen sihteerit